

2013. április 21.

Jónás könyvének első fejezetében a hajósok a nagy viharban a maguk isteneihez kiáltottak. Mindenki segítségül hívta a saját istenét abban a reményben, hogy segítséget kapjon tőle. De nem jött segítség, csak az Úrtól, aki a tenger és a szárazföld Teremtője. A második fejezetben Jónás imádságában elmondja azt, amit a hajósok is tapasztaltak: „Akik a hiábavaló bálványokra ügyelnek, elhagyják azt, aki kegyelmes hozzájuk.” (2:9) Ezek az igék készítetnek bennünket is arra, hogy közelebről megvizsgáljuk a bálványimádás kérdését, és meglássuk azt, hogy bizony a mi napjaink egyik legnagyobb problémája ugyancsak a bálványimádás kísértése.

Az Ószövetségben és Újszövetségben számtalan helyen találkozunk a bálványokkal, akiket hamis isteneknek is nevez az Ige. Isten óvta népét a bálványimádástól, ahogy ezt láthatjuk a 10 parancsolatban is. Isten kizárólag magának tartotta meg az imádatot és nem engedte azt, hogy népe más istenekhez forduljon. Vajon Isten ennyire önző volt? – kérdezhetik ma is sokan. Nem, hanem sokkal inkább féltő szeretettel volt népe iránt, akiket óvni akart a bálványok, hamis istenek követésétől. Mert mi is a bálványimádás? A 450 éves Heidelbergi Káténk szépen és a Biblia alapján helyesen fogalmazza ezt meg a 95. kérdés-feleletben: „Az, ha az ember az egy, igaz Isten helyett, aki magát igéjében kijelentette, vagy még rajta kívül is, mást képzel vagy tartogat magának, hogy abba bizalmát vesse.” A pogány hajósok különféle istenekhez kiáltottak segítségért, de hiába. Azok nem segítették meg őket. Az Ószövetségben számos helyen olvashatunk arról, hogy a pogányok bálványai nem segítik meg azokat, akik benne bíznak. Izráel népe elfordult az egy, élő Istentől, aki kihozta őket Egyiptomból és idegen istenekhez fordultak segítségért és benne bíztak a háború, a gazdasági válság, betegség és szárazság idején. A próféták igyekeztek visszatéríteni a népet az egyetlen Istenhez, kérlelték őket, hogy emlékezzenek Isten nagy tetteire és csodáira, amelyeket véghezvitt, de hiába. Nem hallgattak rájuk és ekkor még mélyebbre süllyedt a nép erkölcsileg és gazdaságilag egyaránt. Ma sincs ez másként. Isten kijelentette magát Jézus Krisztusban és az írott Igében. Megmutatta magát, hogy ki ő valójában. És azt parancsolja, hogy bízzunk benne és ígéreteiben, és egyedül Őt tartjuk Istennek, ne a bálványokat. A Bibliában található legnagyobb figyelmeztetés a bálványimádás ellen szól. Ez a legnagyobb ellensége az Istenbe vetett hitnek. Ha elfordulunk Istentől, akkor mindig valami vagy valaki máshoz fordulunk, hogy bizalmunkat belé vessük. Ilyen a mi szívünk, ahogy Kálvin János is megfogalmazza ezt az Institúcióban: az ember szíve egy bálványgyár. Állandó küzdelem ez életünkben, hogy kibe vagy mibe vetjük hitünket és bizalmunkat. Romlott szívünk mindig azon van, hogy egy bálványnál keresse meg azt, amit csak Isten tud megadni nekünk. Mert mi is a bálvány? *Bármi, ami fontosabb számodra, mint Isten, bármi, ami sokkal jobban leköti a szívedet és elképzeléseidet, mint Isten, bármi, amitől azt várod, amit egyedül csak Isten tud megadni neked.* Így már jobban elfogadható az a gondolat, hogy a bálványimádás nem csak a primitív népekre volt jellemző, hanem a mi posztmodern korunk emberére is.

Jónás imájában azt mondja ki, hogy akik bálványokhoz fordulnak, azok hiábavalóságához fordulnak, szó szerint a semmihez. Mert a bálványok „semmik”, mégis „valamit” ígérnek. Ezért veszélyes dolog a bálványimádás. Sokat ígér, keveset ad és végül mindent elvesz. Akik a bálványokhoz, a semmikhez, a hiábavalóságához folyamodnak, azok elhagyják azt, aki kegyelmes hozzájuk. Istennél van a kegyelem, egyedül Tőle jön a szabadítás is, az ember mégis elhagyja őt. Az Istentől elfordult ember másnál, egy bálványnál keresi azt, amit egyedül Isten adhat meg. És mi ez? A kegyelem. A teljes helyreállítás. Egy új kezdet. Tiszta lelkiismeret. Bűnbocsánat. Teljes élet. Istennel és egymással való jó kapcsolat. Minden ember vágyik erre szíve mélyén és egész életében ezt keresi, akár kimondja, akár nem. Isten kínálja ezt az embernek, de a bűn miatt képtelen arra, hogy ezt észrevegye. És valaki minél inkább hamis istenekhez fordul és bálványokat imád, annál inkább vakká lesz arra, hogy meglássa az igazi segítséget Istenben. A bálványok megvakítják az embert és süketté is teszik. Ezért óv bennünket Isten a bálványimádástól, mert ez igen-igen veszélyes ránk nézve. Teljesen elveszik az ember erejét és romba döntik az egész életét. Bármi válhat bálvánnyá. Még a jó dolgok is, ha azoktól azt várjuk, amit egyedül Isten adhat meg nekünk. Isten az Ő Igéjén keresztül ma is figyelmeztetni akar bennünket a bálványimádás veszélyére és meg szeretné nekünk mutatni önmagát, hogy egyedül benne bízzunk és benne higgyünk. Ez a keresztyénség páratlan üzenete. Isten Jézus Krisztusban az Ő Fiában szeretne nekünk kegyelmet ajándékozni és igazi életet, szabadulást bűneinkből. Szeretne minket megtisztítani a bálványoktól és azt szeretné, ha egyedül Tőle várnánk mindent, de tényleg mindent. Kizárólagos imádatra vágyik Isten és osztatlan szívre, amelyben csak Ő az Úr. A bálványok tönkre akarnak tenni minket és el akarnak választani bennünket attól, aki kegyelmes hozzánk: Krisztustól. Ezért szükségünk van arra, hogy Isten Igéje által meglássuk a bálványokat és a Szentlélek ereje által ledöntsük azokat. Ahogy a hajósok és Jónás esetében megtette ezt Isten, úgy megteheti ezt velünk is. Mert igen irgalmas az Úr!

Miért folyamodunk bálványimádáshoz? Amikor eltávolodunk Istentől, hiányérzet, szükségérzet, fogyatékoság, és elidegenedés érzése tölt el bennünket. Ahhoz, hogy megvalósítsuk önmagunkat, bálványimádáshoz folyamodunk. Isten helyet másban bízunk, más dolgoknak szolgálunk, más dolgokat szeretünk és imádunk, más dolgok után vágyunk, és ezektől várjuk, hogy megadják nekünk a szeretetet, örömet, békességet, szabadságot, hírnevet, identitást, uralmat az életem fölött, boldogságot, biztonságot, megvalósulást, egészséget, élvezetet, fontosság érzését, elfogadást és tiszteletet. Mindazokat, amiket csak Isten adhat meg.

Szükségünk van arra, hogy felismerjük és ledöntsük bálványainkat. Hogyan ismerhetjük fel azokat? Három kérdést tegyünk fel magunknak, amik segítenek felfedezni a bálványunkat. Mitől félek? Miben bízom? Mire vágyom? Ha ezekre a kérdésekre őszintén válaszolunk, akkor felfedezhetjük és ledönthetjük a hamis isteneinket, amelyek Isten helyét foglalták el életünkben.

Mitől félek? Amitől félek, az uralni fogja az életemet. Ami az életemet uralja, azt fogom imádni és szolgálni. A felszínen jelennek meg ezek a bálványok a hétköznapi életben. Látszólag hétköznapiak és ártalmatlannak tűnnek, de közben ezek vezetnek minket különböző bűnökre. Mitől félek? Félek attól, hogy az emberek visszautasítanak vagy kritizálnak? Félek a jövőtől? Félek az időskortól vagy attól, hogy magányosan és betegen fogok meghalni? A haláltól félek? Lehet, attól félek, hogy a főnököm elbocsát vagy mérges lesz rám. Félelem lehet úrrá rajtunk a bizonytalanság miatt, vagy a pénzhány miatt is. Félek attól, hogy gyermekeim, unokáim rossz útra térnek? Vagy attól félek, hogy a bűneim kitudódnak, és a múltamat feltárják mások? Esetleg attól félek, hogy a házastársam vagy barátom visszautasít, esetleg elhagy? Félek attól, hogy életem irányítása kicsúszik a kezemből és nem úgy történnek a dolgok, ahogy azt előre elterveztem? Félek attól, hogy Isten elhagy és nem fog többé szeretni? Félek attól, hogy mégse a mennybe fogok kerülni? Amitől félek, az a bálványommá lett. Mitől félek?

A második kérdés az, hogy *miben bízom?* Mert amiben bízom, az a bálványom. Attól várom azt, amit egyedül csak Isten adhat meg nekünk. Az ember leginkább magában bíz. Így lehetséges az, hogy az ember önmagát bálványozza. Azt gondolom, hogy ÉN tudom mi a jó nekem, hogyan kell élnem és mit kell tennem? A képességeimben bízom, a tehetségemben? A megjelenésemben bízom, erőmben vagy szépségemben? Bízom az egészségemben? A pénzben bízom, és attól remélem életem helyreállítását, biztonságát? Esetleg a biztosításomban bízom, az örökségemben, a megtakarított pénzemben? Vagy a békességben és biztonságban bízom? Esetleg a luxus dolgokban? Nyaralás, finom ételek, szórakozás, barátok? Lehetséges, hogy a családomban bízom, a gyermekeimben vagy az unokáimban? Tőlük várom a boldogságot, szeretetet? Lehetséges, hogy a munkámban bízom és ezért keményen dolgozom? Egy híres emberben vagy politikusban bízom? Vagy az alkoholtól, szórakozástól, szerencsejátéktól várom az örömet, boldogságot? Esetleg a szextől vagy a pornográfiától várom az igazi elfogadást, megértést és élvezetet? Miben bízom?

A harmadik kérdés, amely segít leleplezni bálványainkat így szól: *mire vágyom?* A bálványok felismerésében az a nehéz, hogy nagyon sok jó dolog válhat bálvánnyá és ezért nehéz ezeket észrevenni. Önmagában egyáltalán nem biztos, hogy rossz dolgok ezek, mégis ha Isten helyére kerülnek, végzetes pusztítást okozhatnak nekünk és a környezetünkben élőknek. Arra vágyom, hogy jól érezzem magam? Vágyom az élvezetekre, kikapcsolódásra? Vágyom az anyagi nyomástól való megszabadulásra? Sikerre a munkámban, elismerésre a munkatársak részéről? Szeretetre és elfogadásra vágyom? Arra vágyom, hogy egészséges maradjak? Tudásra, szép házra, autóra, új mobiltelefonra vágyom? Jól nevelt gyermekekre, a házastársam szeretetére? Dicsőre, megjutalmazásra vágyom? Vágyok a körülmények megváltoztatására? Vagy Isten valamely áldására az életemben? És folytathatjuk a sort azzal a mondattal, hogy „akkor lesz teljes az életem, ha...” megkapom ezt és ezt. Mire vágyom?

Jézus Krisztus helyett bálványokban bízni, olyan mintha valaki ivóvíz helyett tengervizet inna. Két dolog történik, amikor valaki tengervizet iszik: még szomjasabb lesz és megzavarodik. A bálványimádás olyan, mintha valaki tengervizet inna. Csak az élő Úr tud megáldani és megtölteni étellel. Csak Jézus az élő víz, amely képes eloltani a szomjunkat. Bízunk egyedül csak benne és kérjük szabadítását szívünk bálványaitól! Ámen.

A. Hogyan jellemzi a bálványimádást a Jeremiás 2:11-13?

B. Hogyan lehet megszabadulni a bálványoktól? Az Ezékiel 36:25-27 versek alapján válaszoljunk!

A kérdések előtt imádkozzon valaki azért, hogy „kegyelmes légkörben” tudjunk beszélgetni a bálványainkról!

1. Mi a bálványimádás a Káté szerint? Mi a bálvány? Beszéljessünk a definíciókról!

2. Mitől félek? A felsorolt témák segíthetnek felfedezni bálványainkat! Hozzunk személyes példákat!

3. Miben bízom?

4. Mire vágyom?

5. Hogyan tudjuk bátorítani és segíteni egymást abban, hogy Istenben bízó emberekként éljünk a hétköznapiakban, akik mindig szem előtt tartják Isten kegyelmét? Mit tehet még ezért a bibliakör?